

HÅNDBOK FOR ORGANISASJONER –

KAPITTEL 1: Å STARTE EN ORGANISASJON

<u>Innholdsfortegnelse</u>	2
Ting å tenke over på forhånd	3
Vedtekter	6
Stiftelsesmøte	8
Brønnøysundregisteret	9
Etableringsstøtte	10
Medlemmer	11
Bli medlem av Unge funksjonshemmede	12
Ressurser	

Ting å tenke over på forhånd

- Hvorfor vil dere starte en organisasjon?
- Hva er målet?
- Hva skal dere gjøre?
- Hvem er målgruppa – hvem ønsker dere å ha med?
- Hva kan dere tilby medlemmene?
- Hvem skal gjøre hva?
- Hvor mye tid skal dere bruke på å jobbe?
- Hvilke ressurser har dere til rådighet?
- Hvordan skal dere finansiere driften?
- Hvordan skaffer dere egnede lokaler?
- Hvordan markedsføre organisasjonen?
- Hvordan rekruttere?

(kilde: [Frivillighet Norge](#))

Pasientorganisasjoner for unge i Norge kan se veldig forskjellige ut. Noen er helt selvstendige med egne vedtekter og økonomi og noen er del av voksenorganisasjonens struktur. Noen kan være små tette grupper, mens andre fungerer som nasjonalt nettverk.

Tenk over hvor selvstendige dere har mål om å være og hva som kan gjennomføres. Kanskje er dere avhengig av en voksenorganisasjon i startfasen? Kanskje noe i voksenorganisasjonen kan endres så dere får større selvstendig spillerom? Vurder hvordan dere kan oppnå målene deres på en bærekraftig måte.

Vedtekter

Vedtekter er organisasjonens «grunnlov». Man kan tenke på vedtektene som organisasjonens spilleregler: reglene er klare og tydelige er det vanskeligere å jukse eller bli uenige om hva som er lov. Vedtektene skal representere hvem dere er, og hva dere skal gjøre.

Det er medlemmene selv som bestemmer innholdet i vedtektene. De skrives i et eget dokument, må godkjennes og underskrives på stiftelsesmøtet.

Innhold

1. Organisasjonens navn

Det offisielle navnet som organisasjonen skal gå under, og eventuelt organisasjonens logo.

2. Formål

Organisasjonens hensikt og arbeidsområde.

3. Oppgaver

Kan enten beskrives som et eget punkt her eller skrives i det første avsnittet til punktet om formål. Handler om hva dere jobber med og hva som skiller organisasjonen fra andre.

4. Medlemskap og kontingent

Kriterier for å bli medlem og om dere skal ha ulike typer medlemskap. Hvor stor avgiften skal være trenger ikke stå i vedtektene, men avgjøres på årsmøtet.

5. Årsmøte

Årsmøte er organisasjonens høyeste myndighet hvor alle medlemmer er kalt inn med møte- og stemmerett.

Beskriv hvem som kan delta, hvordan det skal innkalles, og hva møte skal behandle.

Det må stå noe om tidsfristen for å sende ut innkalling og sakspapirer. Årsmøte behandler regnskap og årsmelding for foregående år, arbeidsplan og budsjett for kommende år, i tillegg til å velge valgkomité og styre.

6. Ekstraordinært årsmøte

Dersom det oppstår en helt spesiell situasjon som medlemmer eller styret vil at hele organisasjonen skal ta stilling til, må det kalles inn til ekstraordinært årsmøte. Møtet skal kun behandle saken det er kalt inn til. Skriv noe om hva som skal til for at det blir innkalt til ekstraordinært årsmøte, (for eksempel at et visst antall styremedlemmer eller et antall vanlige medlemmer ber om det).

7. Styret

Beskriv hvordan styret skal jobbe, hvordan det er sammensatt, hvor mange som må være til stede for at styret skal kunne ta gyldige beslutninger og hvor lang periode styremedlemmene er valgt for.

9. Oppløsning av organisasjonen

Beskriv hva som skjer med organisasjonens eiendom og penger etter oppløsningen. Eiendom og penger skal ikke gå til enkeltpersoner. Det er vanlig at de går til en organisasjon som har liknende formål.

10. Endring av vedtektene

Endring av vedtektene kan bare skje under et lovlig innkalt årsmøte, og det må være et flertall av medlemmene som ønsker endring (mange organisasjoner krever to tredjedels flertall i årsmøtet for at vedtektene skal endres). Det er fordi det skal være høyere terskel for å endre organisasjonens "grunnlov" og for at det skal være bred enighet om endringene.

Utkast til vedtekter finnes [her](#):

(Kilde: [Frivillighet Norge, starte en ny organisasjon](#))

Stiftelsesmøte

Medlemmene lager en formell avtale om å danne organisasjonen. Dere velger et styre, vedtar formål, og hva dere skal jobbe med.

Det må skrives stiftelsesprotokoll som deretter skal sendes til Brønnøysundregisteret. Leder eller generalsekretær bør registreres som kontaktperson ettersom denne personen får ansvar for å signere på vegne av organisasjonen (i enkelte saker som den eneste med fullmakt til dette). Ved å gjøre dette blir organisasjonen registrert, og dere får et organisasjonsnummer.

Stiftelsesprotokoll

Kalles også stiftelsesdokument, og er et sammendrag/referat av organisasjonens første formelle møte. Protokollen er grunnlaget for registrering i Brønnøysundregisteret.

Se utkast til stiftelsesdokument [her](#).

Forberedelser

- Man må være minst to personer for å stifte en organisasjon.
Sørg for at dere har nok folk som kan velges til styret.
- Planlegg i god tid. Både initiativtakere og andre må forstå hvorfor organisasjonen blir til og hva dere skal jobbe med. Forbered hvordan møtet skal presenteres og lag en agenda (liste med oversikt over saker)
- Finn egnet sted og tidspunkt.
- Spre informasjon om stiftelsesmøtet.
- Send ut innkalling minst 2-3 uker i forveien og gjerne en påminnelse noen dager før.
- Inkluder forslag til aktiviteter/tilbud for medlemmer.

Dette skal vedtas:

- Formålet med organisasjonen
- Regler for styret og årsmøte.
- Regler for medlemmers forhold til organisasjonen
- Regler for trygghet i organisasjonen (se kapittel 5).
- Budsjett.
- Forslag til arbeidsplan: hva skal styret jobbe med den første tiden fram til det første ordinære årsmøte.

Interimsstyre

Styret som blir valgt i den første perioden kalles interimsstyre og er et midlertidig styre til organisasjonens første årsmøte, hvor et styre velges på nytt.

(Kilde: batteriet.no, Brønnøysundregisteret)

Brønnøysundregisteret

Ved registrering får dere et organisasjonsnummer som er nødvendig for å opprette bankkonto. Man må som regel ha dette for å søke økonomisk støtte fra offentlige ordninger, kommuner, legater og lignende.

Organisasjonen skal først og fremst registreres i Enhetsregisteret. For mange vil det også være aktuelt å søke Frivilligregisteret. Ved å bli med i frivilligregisteret kan man søke momsfrigjøring og melde seg inn i grasrotandelen (Norsk Tipping sine midler som øremerkes frivillige organisasjoner).

Innmelding

Organisasjonen registreres på nettsidene til Brønnøysundregisteret. Innmelding skjer via samordnet registermelding på deres nettsider og er det første man må gjøre. Leder eller økonomisjef må logge inn via Altinn. Nettsiden finnes [her](#).

Dere trenger

- Vedtektdokumentet
- Stiftelsesprotokoll som viser hvem som er valgt til styret og at vedtektene er godkjent
- Fødselsnummer på de som skal ha et tillitsverv
- Digital underskrift i Altinn (sørg for å ha BankID)

Samlet mal for dokumentene, vedtekter og stiftelsesprotokoll finnes [her](#).

Søk om å bli registrert i Enhetsregisteret og Frivilligregisteret samtidig [her](#).

Etableringsstøtte

For helt nye organisasjoner kan det lønne seg å søke om det som heter etableringsstøtte. Ta kontakt med kommunen der du bor for nærmere informasjon.

Vær klar over at det formelle må dokumenteres grundig for at dere skal kunne få støtte fra kommunen. Som regel trenger man et visst antall medlemmer i organisasjonen, men nøyaktig hvor stort antall varierer.

Du kan også sjekke ut om støtteordningene hos andre aktører er aktuelle.

Les mer:

- [Fordelingsutvalget](#)
- [Tilskuddsportal for kommuner](#)
- [Frifond](#)
- [Veiviser i det offentlige](#)

Medlemmer

Kontingent

Kalles også medlemsavgift. I Norge må man som regel betale en fast sum for å være medlem i en organisasjon. Som medlem kan man benytte seg av organisasjonens tilbud, og være med å påvirke organisasjonen og stemme over saker som tas opp.

Ved å etablere et medlemsregister får dere oversikt over kontaktinformasjonen og kan se hvem som betaler. Husk at det er veldig viktig å følge regler for håndtering av personopplysninger når man jobber med informasjon om medlemmer. Se kapittel 5 om Personvern for mer informasjon.

Å ha oversikt over medlemsmassen gir troverdighet utad. Publikum, presse og myndigheter i Norge forventer at organisasjonene kan dokumentere det medlemstallet de sier at det har. I tillegg kreves det oversikt over medlemsantall når man søker om penger.

Kriterier

Formålsparagrafen gir en god pekepinn på hvem som kan bli medlem i organisasjonen.

Noen organisasjoner stiller krav til hvem som kan bli medlem, for eksempel: alder, livssituasjon og diagnose. Andre organisasjoner er åpne for alle så lenge man betaler avgift og er enig i organisasjonens formål.

Ulike medlemskap gir forskjellige tilbud og rettigheter og pris.

Ulike typer medlemskap

- Ordinære medlemmer: Alle demokratiske rettigheter, møterett og stemmerett.

- Støttemedlem: Normalt uten demokratiske rettigheter. For personer som ikke passer organisasjons medlemskriterier, og/eller ønsker å støtte økonomisk.
- Kollektive medlemskap: Du er medlem av en hovedorganisasjon og automatisk medlem av ungdomsorganisasjonen fordi du er i en viss aldersgruppe.
- Familiemedlemskap: Et hovedmedlem med demokratiske rettigheter, men hele husstanden har tilgang på tilbud og aktiviteter.

(Kilde: [Frivillighet Norge, medlemmer](#))

Bli medlem av Unge funksjonshemmede

For å bli medlem, må organisasjonen oppfylle følgende kriterier:

- Organisasjoner, strukturer og grupperinger av ungdom med funksjonshemning og kronisk sykdom som har aktivitet av landsomfattende karakter kan innvilges medlemskap.
- Organisasjoner må tilslutte seg Unge funksjonshemmedes formålsparagraf for å kunne søke medlemskap.
- Medlemskap kan ikke innvilges til organisasjoner som er underlagt nasjonale strukturer eller som er underlagt organisasjoner med medlemskap i Unge funksjonshemmede.

Les mer [her](#).

Ressurser

Registrering i Enhetsregisteret og Frivilligregisteret [her](#).

Innmelding Samordnet registermelding [her](#).

Brønnøysunds oversikt over lag og forening [her](#).

Etableringsstøtte:

- [Fordelingsutvalget](#)
- [Tilskuddsportaler for kommuner](#)
- [Frifond](#)
- [Veiviser i det offentlige:](#)

Bli medlem av Unge Funksjonshemmede [her](#).

Maler

- Utkast til vedtekter finnes [her](#):
- Mal til stiftelsesdokument [her](#).
- Mal til vedtekter og stiftelsesprotokoll [her](#).